

PRIMUS

Päiväys: 11.05.2010

Edellinen päiväys: 05.03.2005

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**
PRIMUS**1.1.2 Tunnuskoodi**
11.110x**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Leveälehtisten rikkakasvien torjunta-aine.**1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
BERNER OSAKEYHTIÖ/Kasvinsuojelu ja puutarhanhoito**1.3.2 Yhteystiedot****Katuosoite** Eteläranta 4
Postinumero ja -toimipaikka 00130 HELSINKI
Postiosoite PL 15
Postinumero ja -toimipaikka 00131 HELSINKI
Puhelin 0207 9100
Telefax 0207 914300
Sähköposti kasvinsuojelu@berner.fi**1.4 Hätäpuhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
HYKS Myrkytystietokeskus puh. (09) 4711
klo. 8.00 - 22.00 suora (09) 471 977**2. VAARAN YKSILOINTI**

Erittäin myrkyllistä vesiliöille. (leville) Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
145701-23-1	Florasulami	50 g/l	N; R50-53

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta.

4.2 Hengitys

Potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.3 Iho

Pestävä saippualla ja vedellä.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 5 minuutin ajan.

4.5 Nieleminen

PRIMUS

Päiväys: 11.05.2010

Edellinen päiväys: 05.03.2005

Huuhtelee suu vedellä. Älä oksennuta. Ota yhteys lääkäriin. Päätös oksennuttamisesta kuuluu hoitavalle lääkärille.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Ei erityistä vasta-ainetta - oireiden mukainen hoito.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Hieno vesisumu tai vesisuihku. Hiilidioksidi, jauhe tai vaahto.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Runsaan veden käyttöä sammutuksessa tulee välttää ympäristösyistä.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Kuumuudessa voi syntyä myrkyllisiä ja/tai ärsyttäviä kaasuja.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Paineilmalaite ja suojaopuku

5.5 Muita ohjeita

Sammutusvesi on padottava. Vesisuihku voidaan käyttää avaamattomien säiliöiden jäähdyttämiseen.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Käytä asianmukaisia suojaimia. Katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää maahan, viemäriin eikä pinta- tai pohjaveteen. Tuki vuoto mikäli se on vaaratta tehtävissä.

6.3 Puhdistusohjeet

Asiaankuulumattomalle pinnalle joutunut valmiste imeytetään hiekkaan tai muuhun inerttiin imeytysaineeseen ja kerätään astioihin, jotka merkitään ja käsitellään sekä hävitetään kuten ongelmajäte.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsitteleminen**

Noudatettava normaalia siisteyttä työssä. Älä syö tai juo työskennellessäsi

7.2 Varastointi

Alkuperäispakkauksessa, tiiviisti suljettuna, viileässä (alle +35 °C) kuivassa paikassa, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista ja rehuista. Säilytyslämpötila yli 0°C.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistumisen raja-arvot****8.1.2 Muut raja-arvot**

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistumisen torjunta**

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Normaalisti mitään henkilökohtaista hengityssuojausvarustusta ei tarvita.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kemikaalinkestävät suojakäsineet (esim nitrili).

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojalasit

PRIMUS

Päiväys: 11.05.2010

Edellinen päiväys: 05.03.2005

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Suojapuku (esim. puuvillainen), kumisaappat ja päähine.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Valkoinen, läpinäkymätön neste, hajuton

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.1 pH** 6,19 (laimentamaton)**9.2.3 Leimahduspiste** ei leimahda**9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)** ei syttyvä**9.2.8 Suhteellinen tiheys** 1,03 g/cm³**9.2.9 Liukoisuus****9.2.9.1 Vesiliukoisuus** liukenee**10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS****10.1 Vältettävät olosuhteet**

Stabiili normaali olosuhteissa. Vältettävä ylikorkeita lämpötiloja.

10.2 Vältettävät materiaalit

Vahvat emäkset, hapot tai hapettavat aineet

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

LD50/suun kautta/rotta = > 5000 mg/kg

LD50/ihon kautta/rotta = > 2000 mg/kg

On epätodennäköistä, että pitkäaikainen ihoaltistus imeytyisi haitallisiin määriin ihon kautta.

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ärsyttää silmiä lievästi Ei ärsytä ihoa.

11.3 Herkistyminen

Ei herkistävää marsun iholla.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Ei ole syöpää aiheuttavaa, mutageenistä eikä teratogeenistä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

LC50/kala > 100 mg/l

EC50/selkärangattomat vesieliöt > 50 mg/l

IC50/levä < 0,1 mg/l

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Materiaalin arvioidaan olevan linnuille lievästi myrkyllistä. Myrkytön mehiläisille. LD50/lierot > 1000 mg/kg

12.2 Kulkeutuvuus

Pohjaveden saastuminen on epätodennäköistä.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

PRIMUS

Päiväys: 11.05.2010

Edellinen päiväys: 05.03.2005

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Tehoaine hajoaa biologisesti maassa. Puoliintumisaika maaperässä 2 - 18 vrk.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Likaantunut pakkaus**

Huuhdeltu pakkaus toimitetaan yleiselle kaatopaikalle.

13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista

Käyttökelvoton valmiste on käsiteltävä ongelmajätteenä.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	3082
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	9
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	90
	ADR/RID-varoituslipukkeet	9
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	3082 - Ympäristölle vaarallinen aine, nestemäinen, n.o.s. (Florasulami)
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	9
14.4.2	Oikea tekninen nimi	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (Florasulam)
	Pakkausryhmä	III
	Merta saastuttava aine	Yes
	IMO-Varoituslipukkeet	9
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	9
14.5.2	Oikea tekninen nimi	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (florasulam)
	ICAO-Varoituslipukkeet	9

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivien tai kansallisten säädösten mukaisesti.

15.1 Varoitusetiketin tietoja**15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Florasulami

15.1.3 R-lausekkeet

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
 S13 Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.
 S29 Ei saa tyhjentää viemäriin.

PRIMUS

Päiväys: 11.05.2010

Edellinen päiväys: 05.03.2005

15.1.6 Kemikaaliturvallisuusarviointi tehty seuraaville aineille/valmisteille

-

15.2 Kansalliset määräykset

Valmiste kuuluu kasvinsuojelulainelain piiriin.

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R50	Erittäin myrkyllistä vesiliöille.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R53	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

16.3 Käyttörajoitukset

Etäisyys vesistöihin väh. 25 m. Muut käytön rajoitukset: katso myyntipäällysteksti. Noudata käyttöohjeita ympäristölle ja ihmiselle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

16.4 Lisätiedot

Maahantuoja ja tuotteen etiketti.

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan laatima käyttöturvallisuustiedote .

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Täysin uusittu tiedote.

Käyttöturvallisuustiedotteessa esitetyt tiedot koskevat vain tässä määriteltyä kemikaalia ja sen ilmoitettua käyttöä ja ovat oikeita käytettävissämme olleen tiedon mukaisesti tiedotteen laatimisajankohtana. Tiedot palvelevat ensisijaisesti kemikaalin turvallisen käsittelyn, käytön, valmistuksen, varastoinnin, kuljetuksen, hävittämisen ja luovuttamisen edellyttämää toimintaa, mutta eivät ole tarkoitettuja erityisesti takuu- tai laatulausekkeeksi, koska emme voi valvoa ao. kemikaaliin liittyvää toimintaa markkinoille luovuttamisen jälkeen.